

Savivaldybių žinios

Nr. 9 (899)

2021 m. spalio 23 d. Išėina šeštadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2021

SAVIVALDYBIŲ ŽINGSNIAI Į EUROPA

Romo Gurklio nuotr.

arba kaip utopijos tampa realybe 27 p.

Širvintuose buvo užbaigtos sporto komplekso statybos ir atidaryta universali sporto salė. „Jausmas, kai po ilgo ir sudėtingo sakinio pabaigoje gali padėti šauktuką. Raudoną šauktuką – kokį aš labai mėgstu,“ – Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskuvienė (dešinėje) apibūdino ne tik Širvintoms, bet apskritai Lietuvos sportui svarbų ir, deja, ne tokį dažną įvykį.

KAUNO REGIONO SAVIVALDYBIŲ PLĖTROS TARYBOJE JAUČIAMA DIDESNĖ LAISVĖ	2–15, 18–26 p.
BENDRUOMENIŲ ŠVYTURIAI 2020	28–30 p.
SAVIVALDYBĖMS ĮTEIKTOS „AUKSINIŲ KRIVŪLIŲ“ STATULĖLĖS	42–43 p.

97713921246001

KAUNO REGIONO SAVIVALDYBĖS

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖ

Nuo Birštono apžvalgos bokšto matosi Nemuno kilpos, Birštonas, Vienkiemio sodybos.

Nijolė DIRGINČIENĖ

**Kauno regiono plėtros tarybos pirmininkė
Birštono savivaldybės merė**

Paulina KUŠNEROVIENĖ

Gerb. pirmininke, kokius savarankiškos regiono plėtros tarybos pokyčius jau spėjote pajusti?

Decentralizavus regioninę politiką, Kauno regiono plėtros taryboje jaučiama didesnė laisvė, atsirado galimybės skirti dar daugiau laiko bendram veiksmy koordinatoravimui, politikos formavimui ir sprendimų priėmimo proceso gerinimui. Pasikeitė tarybos funkcijos: finansų, personalo ir turto klausimai yra tvarkomi savarankiškai. Veikiama efektyviau, galima daugiau dėmesio skirti problemų sprendimui. Tuo pačiu, jaučiame atsakomybę priimdami didesnius įsipareigojimus, įgyvendindami tikslus regiono mastu, esame dar arčiau kiekvieno Kauno regiono gyventojo.

Paminėjote, kad tapusi savarankiška taryba laisviau sprendžia regionui svarbias problemas. Kokių problemų sprendimu jau imatės?

Regionų plėtros taryboms suteiktas juridinio asmens statusas, jos įgavo daugiau savarankiškumo, atsirado papildomų įgaliojimų. Įtvirtinta galimybė nustatyti funkcinę zonų vystymo tikslus, uždavinius ir suplanuoti jų įgyvendinimą. Funkcinės zonos – vienas iš būdų sutelkti savivaldybes kartu spręsti aktualias problemas. Regioninės plėtros įstatymas suteikia teisę regiono plėtros tarybai įgyvendinti savivaldybių perduotus viešųjų paslaugų teikimo administravimo įgaliojimus. Kauno regione šiuo metu kaip tik vyksta diskusijos dėl gali-

mybių savivaldybėms kartu spręsti transporto, turizmo, švietimo ir socialinės apsaugos sričių problemas.

Jūsų manymu, kokios Kauno regiono stiprybės ir kaip jas sekasi panaudoti regiono plėtrai?

Kauno regionas užima stiprias pozicijas kaip pramonės, turizmo ir žemės ūkio kraštas. Patogi geografinė padėtis: šalies centras, kertasi tarptautinės transporto ir geležinkelio magistralės. Šalia Kauno įsikūręs tarptautinis Kauno (Karmėlavos) oro uostas gali priimti ir aptarnauti įvairių tipų oro laivus. Regioną garsina ir Birštono kurortas – jame puikiai išvystyta sveikatinimo paslaugų infrastruktūra. Galima pasigirti turizmo ir gamtos objektų įvairove. Regione patrauklios gyvenimo sąlygos ir karjeros galimybės.

Regiono plėtrai didelę įtaką turi savivaldybių bendradarbiavimas, aktyvus socialinių ir ekonominių partnerių, visuomenės įsitraukimas, siekiant tinkamai panaudoti turimą potencialą. Šiuo metu regione diskutuojama su įvairių sričių specialistais, ekspertais, kaip tinkamai išnaudoti regiono plėtros galimybes naujuoju finansavimo laikotarpiu. Planuojamos investicijos ne tik į verslo, turizmo infrastruktūrą, bet ir į švietimo, kultūros, socialinių ir sveikatos paslaugų efektyvumą, darnų judumą. Daug dėmesio skiriama tvarios aplinkos kūrimui. Regionas turi ambicijų spartinti skaitmenizaciją, duomenų

atvėrimo procesus, diegti intelektines sistemas, ieškoma inovatyvių sprendimų.

Artėja naujas ES finansinis laikotarpis, kaip tam rengiasi Kauno regiono plėtros taryba?

Regionas intensyviai ruošiasi ateinančiam Europos Sąjungos finansiniam laikotarpiui – nuo gegužės mėnesio rengiamas Kauno regiono plėtros planas 2021–2030 metams. Jau yra nustatytos ateinančių dešimtmečių spręstinos pagrindinės problemos. Diskusijų metu susitarta, kad esminės regiono problemos apima šiuos aspektus: nepanaudojamas regiono verslo pritraukimo ir plėtros potencialas, netvari judumo sistema regione, gyventojų poreikių neatitinkančios sveikatos ir socialinės paslaugos, neužtikrinamos būtinos švietimo paslaugų sąlygos bei poveikio klimato kaitai nemažėjimas ir neprisitaikymas prie jos. Kai kurias iš šių problemų Kauno regiono savivaldybės planuoja spręsti kartu. Tikimasi šiais metais atlikti parengiamuosius darbus ir patvirtinti Kauno regiono plėtros planą, o kitais metais jau galėtų būti pradėti įgyvendinti pirmieji projektai.

Birštono panorama. Prie Nemuno pėsčiųjų ir dviračio takas, garsiosios gydyklos ir Šv. Antano Paduviečio bažnyčia.

ES ateities planai siejami su Žalioju kursu, kokias galimybes suteikia ir kokius iššūkius kelia ši kryptis Kauno regionui?

Žalioji kursas yra iššūkis tiek Kauno regionui, tiek visai Lietuvai, tačiau kartu ir puiki galimybė. Žalioji kursas skatina kiekvieną gyventoją pagalvoti, kaip jis gali ir turi prisidėti prie klimato kaitos švelninimo – vis tik labai maža gyventojų dalis klimato kaitą laiko svarbia problema. Žalioji kursas Kauno regionui suteiks daug galimybių įvairiose srityse, bus pereinama prie švarios ir teisingos energetikos, skatinama ieškoti „žalių“ sprendimų planuojant infrastruktūrą ir ją pertvarkant, bus vystoma žiedinė ekonomika, diegiamos ekstremalių klimato reiškinių rizikos prevencijos priemonės, mažinama oro tarša ir kita.

Ne už kalnų 2022-ieji, kai regiono centras – Kaunas – tampa Europos kultūros sostine. Kuo šie metai gali būti svarbūs regionui ir ko tikisi Birštono savivaldybė?

Tai reikšmingas vykis Kauno regionui – galimybė papasakoti savo istoriją Europai, pristatyti unikalias kultūros ir meno erdves,

pasidžiaugti atvira ir kūrybiška bendruomene. Tikimės pozityvių ir dinamiškų pokyčių. Laimingų žmonių. Birštonas yra pasirengęs priimti regiono svečius ir aktyviai įsitraukti į planuojamus renginius.

Kokie 2021-ieji yra Birštono savivaldybei ir ko tikimasi ateinančiais?

2021 metai Birštono savivaldybei yra intensyvūs įgyvendinant labai svarbius, tiek savivaldybės gyventojams, tiek ir Birštoną gausiai lankantiems turistams, projektus. Užbaigtas 4,2 tūkst. m² ploto Daugiafunkcinis sporto ir sveikatingumo centras, kuriame treniruotis, sportuoti, aktyviai praleisti laiką galės profesionalūs sportininkai, moksleiviai, aktyvūs birštoniečiai bei kurorto svečiai. Erdviose centro salėse vienu metu galės treniruotis iki 300 žmonių.

Baigtas rekonstruoti mokslo paskirties pastatas (lošėlis-darželis) „Giliukas“. Šio projekto metu pastatas apšiltintas, fasadui panaudojant įvairiaspalves apdailos medžiagas, kurios suteikia pastatui žaismingumo efektą, atspindintį jo paskirtį.

Vykdomi dideli infrastruktūriniai projektai – Jaunimo gatvės rekonstrukcija, vandentiekio tinklo Birštono mieste rekonstrukcijos projektas, kuriuos baigus pagrindinis įvažiavimas į kurortą taps patrauklesnis, saugesnis, atsiras daugiau automobilių stovėjimo vietų. Užbaigus vandentiekio tinklo rekonstrukciją, trasose sumažės gedimų, vanduo bus tiekiamas šiuolaikiškais vamzdžiais, taps dar kokybiškesnis.

2021 metais buvo intensyviai tęsiama Meno mokyklos pastato rekonstrukcija. Ją planuojama baigti ateinančiais metais ir tai bus dar viena jaunų ir gabių birštoniečių meninės bei kūrybinės edukacijos ir laisvalaikio praleidimo erdvė.

Prie Birštono teigiamo įvaizdžio kūrimo prisideda ir privatus sektorius: ką tik atidarytas naujas pastatas Kunigaikštienės Barbaros alėjoje „Vytautas Ego Spa“, rekonstruotas viešbutis „Royal Spa Residence“, Pakalnės gatvėje.

Paskatinti pokyčių kurorte, birštoniečiai aktyviai dalyvauja daugiabučių namų atnaujinimo programoje. Be ankstesniais metais renovuotų 34 daugiabučių, 2021 metais

Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“
leidžiamas nuo 1996 m.

Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,
el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,
Facebook savzinios leva Cataldo, cataldoieva@gmail.com

Spausdina AB „Spauda“,
Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,
www.spauda.com
ISSN 1392–2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

modernizuoti 6 ir pradėti darbai dar 4-iuose namuose. Bendras atnaujintų pastatų skaičius jau siekia virš 50 proc. visų esamų daugiabučių.

Vykdamas Birštono strateginį planą jau nuo kitų metų turės pradėti keistis senamiesčio gatvės, bus toliau gerinama gyvenamoji aplinka, sutvarkant šaligatvius, praplečiant automobilių stovėjimo aikšteles prie atnaujintų daugiabučių pastatų. Privatūs verslininkai planuoja įveikinti naujomis pramogomis buvusį slidinėjimo kalną, intensyviai laivybą Nemune.

Kaip savivaldybės veiklai atsiliopė ir atsiliepiama pandemija? Ar tikrai Vyriausybė numato geriausias priemones pandemijai įveikti?

Pandemija, jos suvaldymas – didžiulis šių dienų iššūkis. Pandemijos suvaldymo sudėtingumą lėmė jos mastas ir patirties stoka, kaip veikti tokioje situacijoje, į kokius sprendimų modelius orientuotis. Ekstremaliosios situacijos, karantino įvedimai koregavo Birštono savivaldybės veiklos organizavimą, bet ne veiklos rezultatus, viešųjų paslaugų teikimą. Įvairesnių darbo metodų įvedimas į savivaldybės administracijos darbinę aplinką – nuotolinis darbas, nuotolinis konsultavimas, e-paslaugų plėtra – garantavo nenutrūkstamą savivaldybės veiklą. Birštono savivaldybės komanda tiek karantino metu, tiek ekstremaliosios situacijos atveju dirbo sutelktai, kaip visuomet aktyviai dalyvavo ir dalyvauja sprendžiant gyventojų problemas. Tokios sudėtingos situacijos atveju labai svarbu komandinis darbas, sutelktumas, sąmoningumas, visuomenės konsultavimas ir informavimas laiku.

Pandemijos suvaldymas – problema su daug nežinomųjų, todėl siekiant neišbalansuoti, nesupriešinti visuomenės, neįnešti panikos yra svarbūs atsakingi, pagrįsti, nuosaikūs, apgalvoti Vyriausybės sprendimų vertinimai. Ir jei jau vertiname, kritikuojame sprendimus, teikime ir konkrečius pasiūlymus.

Koks Birštono kurorto vaidmuo regionui ir kuo regionas svarbus (yra ar gali būti) kurortui?

Atidarytas naujas sporto ir sveikatingumo centras, kuris tenkins viso regiono sporto ir sveikatinimosi poreikius. Kurorte vyksta aukšto lygio profesionalaus meno renginiai, į kuriuos atvyksta žiūrovai ir lankytojai iš viso regiono.

Artėja įvairiausių naujovių švietime metai. Tai ir įtraukusis ugdymas, ir tūkstantmečio mokyklos. Ką manote apie šias artėjančias naujoves? Kokius privalumus ir grėsmes jose išvelgiate? Kokia švietimo situacija Birštono savivaldybėje?

Švietimo situacija mūsų savivaldybėje išties gera. Džiaugiamės gausiu ikimokyklinukų skaičiumi – visos kurorto ikimokyklinio ugdymo mokyklos užpildytos, visi tėvų prašymai patenkinti. Šiais mokslo metais Birštono

Atnaujintas Birštono lopšelis-darželis Giliukas.

lopšelis-darželis „Giliukas“ pasitiko mažuosius atsinaujinęs – po rekonstrukcijos įrengtos šiuolaikiškos grupės su moderniomis edukacinėmis erdvėmis, aprūpintomis modernia įranga, mokyimo priemonėmis.

Įtraukusis ugdymas nuosekliai įgyvendinamas jau daug metų. Birštono gimnazijoje ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose yra įsteigti švietimo pagalbos specialistų, teikiančių paslaugas vaikams, turintiems mokymosi sunkumų, etatai.

Tūkstantmečio mokyklos idėja grindžiama Geros mokyklos koncepcija. Ši programa skatina pozityvius pokyčius kiekvienoje savivaldybėje, padeda stiprėti joje jau veikiančioms mokykloms.

Birštono gimnazija yra pasiekusi beveik visus Tūkstantmečio mokyklos koncepcijos-programos įgyvendinimo ir pažangos vertinimo rodiklius, todėl pagrįstai gali pretenduoti į Tūkstantmečio mokyklos statusą, kuris leistų teikti paslaugas ne tik Birštono savivaldybės, bet ir kitų regiono savivaldybių vaikams. Gaila, kad į šį statusą savarankiškai gali pretenduoti tik savivaldybė, kurioje yra ne mažiau kaip 1000 pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas besimokančių mokinių, todėl Birštono savivaldybės savarankiškas dalyvavimas programoje yra apribotas.

Birštono gimnazija, dalyvaudama „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“ projekte, sukūrė infrastruktūrą ir intelektualius resursus bei relaksacines erdves, prieinamas ir greitimi, kaimyninių rajonų mokyklų mokiniams ir mokytojams. Birštono gimnazija dalyvauja „Socialinės integracijos stiprinimo mechanizmai vaikams ir jaunuoliams su aukštos rizikos elgsena ir (ar) iš nepalankių aplinkų“ projekte „Socialinės integracijos stiprinimas taikant ABA metodiką vaikams ir jaunuoliams, turintiems autizmo spektro ir kitų raidos sutrikimų.

Savivaldybė ir Birštono gimnazija laimėjo atranką ir pradeda dalyvauti projekte „Kokybės krepšelis“. Įgyvendinant projekto veiklas gimnazija bus aprūpinta modernia

mokymo įranga ir mokymo priemonėmis, mokytojams ir vadovams bus organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai.

Jūsų manymu, švietimo klausimai turėtų būti sprendžiami savivaldybių lygmenyje ar efektyviau būtų, jei jie būtų sprendžiami regiono lygiu?

Klausimai, susiję su specialiosiomis mokyklomis (t. y. infrastruktūra, reikalinga tinkamoms ugdymo paslaugoms teikti), turėtų būti sprendžiami regiono lygiu. Dalis ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų galėtų aptarnauti savivaldybių vaikus ten, kur jiems yra patogiau lankyti atitinkamą švietimo įstaigą. Tačiau didžiąją dalį švietimo klausimų, manau, tikslingiau yra spręsti atskirų savivaldybių lygiu. Savivaldybės geriausiai žino savo vietos bendruomenės poreikius, vietos ypatumus ir aktualijas.

Tarybos kadencija persisėdė į antrąją pusę, kuo šis laikotarpis svarbus Jums ir kokie tarybos sprendimai turėjo didžiausią įtaką Birštonui, jo gyventojams ir sveikatai?

1. Strateginio plano patvirtinimas – nubrėžtos gairės Birštono savivaldybei 10 metų.
2. Bendradarystės centro „Spiečius“ įkūrimas – parama verslui.
3. Kiekvienais metais tvirtinant biudžetą skiriamas dėmesys socialinių paslaugų teikimui, lėšų skiriama tiek, kad galima teikti paslaugas visiems besikreipiantiems asmenims.
4. Skiriama pakankamai lėšų vaikų dienos centro funkcijoms užtikrinti.
5. Laikraščio „Gyvenimas“ priedo prumerata (400 vnt.) neįgaliesiems ir pensinio amžiaus žmonėms.
6. Parama NVO veiklai, pastatų, transporto (autobuso) išlaikymui.
7. Slaugos skyriaus atidarymas: atlikti statybos darbai, įsigytas inventorių.
8. Birštono sav. visuomenės sveikatos programos, skirtos gyventojų sveikatai stiprinti.
9. Infrastruktūros darbai – keliai, gatvės, parkai, žaidimų aikštelės.

BENDRADARBIAVIMO GALIMYBĖS

Apie Kauno regiono plėtros tarybos administracijos veiklą kalbamės su administracijos eksperte, atliekančia direktoriaus funkcijas Rasa Daraškevičiene.

Pirmieji metai, kai regiono plėtros taryba tapo savarankiška, jau ritasi į pabaigą. Kokius iššūkius teko įveikti ir kokiais rezultatais galite pasidžiaugti?

Vienas iš pagrindinių iššūkių yra naujos įstaigos sukūrimas. Tai apima ne tik teisinę procedūrą, veiklos planavimą, naujų tvarkų kūrimą, bet ir žmogiškųjų išteklių pritraukimą, jų išlaikymą. Galime pasidžiaugti, kad turime daug savarankiškumo, sėkmingai subūrėme komandą, pradėję darbus kaip nauja įstaiga jau spėjome įsibėgėti ir prisitaikyti nuolat besikeičiančioje aplinkoje. Vieni iš svarbiausių darbų yra Kauno regiono plėtros plano iki 2030 m. rengimas, taip pat baigiamas įgyvendinti Kauno regiono plėtros planas iki 2020 m.

Vienas savarankiškumo garantas yra finansai, tai skiriamų lėšų pakanka, ar vis tik reikalinga regiono savivaldybių finansinė parama?

Kauno regiono plėtros tarybos veiklai yra naudojamos valstybės biudžeto lėšos, kaip numatyta regioninės plėtros įstatyme. Regiono savivaldybių finansinė parama būtų reikalinga tuo atveju, jeigu turėtume vykdyti tam tikras funkcijas, kurioms būtinas savivaldybių finansavimas. Kol kas valstybės biudžeto lėšų pakanka.

Rengiamasi ES naujam finansiniam laikotarpiui, kaip sekasi jam rengtis Kauno regionui?

Kauno regionas dar šių metų gegužės mėnesį pradėjo rengtis ateinančiam Europos Sąjungos finansiniam laikotarpiui – pradėtas rengti Kauno regiono plėtros planas 2021–2030 metams. Kauno regiono plėtros tarybos administracija kartu su regiono savivaldybių

administracijomis bendrų pasitarimų ir diskusijų metu nustatė svarbiausias Kauno regiono problemas ir identifikavo jų priežastis. Europos Sąjungos parama bus skiriama būtent tų problemų priežastims šalinti ar mažinti regione. Nauja šiame finansiniame periode tai, kad dalis paramos bus skiriama tik kartu kelių savivaldybių sprendžiamoms problemoms. Šiuo metu vyksta diskusijos dėl savivaldybių bendradarbiavimo galimybių transporto, turizmo, švietimo ir socialinės apsaugos srityse.

Kokios regiono plėtros kryptys ryškėja ir kokią įtaką tam turi ankstesnių metų įdirbis?

Iš esmės pakeitus strateginio valdymo sistemą, planavimo dokumentai, tarp jų ir regionų plėtros planus, rengiami visiškai kitokiu principu – tai yra identifikuojamos pagrindinės problemos, tada nustatomos jų priežastys ir jos yra šalinamos ar mažinamos pagal regiono suplanuotas priemones. Kauno regione yra nustatytos šios pagrindinės problemos: nepanaudojamas regiono verslo pritraukimo ir plėtros potencialas, netvari judumo sistema regione, gyventojų poreikių neatitinkančios sveikatos ir socialinės paslaugos, neužtikrinamos būtinos švietimo paslaugų sąlygos bei poveikio klimatui kaitai nemažėjimas ir neprisitaikymas prie jos.

Jūsų manymu, kokias problemas reikėtų greičiausiai spręsti regiono mastu ir kodėl?

Būtų tikslinga regiono mastu spręsti transporto, turizmo, švietimo ir socialinės apsaugos sričių problemas. Vieningo e-bilieto sistema visame regione žymiai patogesnė keliaujan-

čiam Kauno regiono gyventojui. Suplanuoti susisiekimo maršrutai bei tinkama transporto priemonės keitimo infrastruktūra leistų patogiau judėti ir skatintų gyventojus naudotis viešuoju transportu. Bendras turizmo paslaugų paketo formavimas regione sudarytų sąlygas pritraukti daugiau turistų ir paskatintų juos ilgiau čia likti, o tai sukurtų tinkamas prielaidas spartesnei turizmo sektoriaus plėtrai.

Būsimasis ES finansinis periodas labiau orientuojasi į Žaliąjį kursą. Kokias galimybes atveria ir iššūkius iškelia, Jūsų manymu, ta kryptis?

Žalioji kursas kelia daug klausimų ir atveria naujas perspektyvas. Reikia pastebėti, kad gyventojai klimato kaitos nelaiko svarbia problema ir nemano, kad jų elgesys gali kažką šioje srityje pakeisti. Su Žalioju kursu yra susiję daug įvairių sričių, tokių kaip transportas, atliekos, vandentvarka, energetika, stichiniai klimatologiniai reiškiniai, oro tarša ir kiti. Todėl labai svarbu, kad kiekvienas suprastume, kaip galime prisidėti prie teigiamų procesų, pavyzdžiui, rinktis viešąjį transportą, dviratį ar mažiau taršų automobilį, pirmenybę teikti atsinaujinantiems energijos šaltiniams, efektyviai naudoti gamtinius išteklius ir elektros energiją, taip pat mažiau teršti aplinką.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Justė Brigė

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

SAVIVALDA – VALSTYBĖS RAMSTIS

Vidaus reikalų ministrė Agnė Bilotaitė, sveikindama savivaldybes Vietos savivaldos diena proga, dėkojo už bendradarbiavimą ir susitelkimą krizių akivaizdoje: „Atėjus neramiems laikams – žinome, kad savivalda ir jos darbuotojai galime pasikliauti. Būdami vieningi ir susitelkę sugebėjome rasti greitus sprendimus ir kartu suvaldyti neteisėtą migracijos krizę, taip pat užtikrinti gyventojų saugumą.“

Lietuvai pastaruoju metu susidūrus su iššūkiais sveikatos apsaugos ir migracijos srityse, dar kartą teko įsitikinti, koks svarbus glaudus valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimas, todėl būtina stiprinti savivaldos ir centrinės valdžios partnerystę. „Vyriausybės programoje numatėme ne mažiau kaip 30 proc. Europos Sąjungos fondų lėšų skirti regionų planams įgyvendinti. Lankstumo ir palankesnių investavimo priemonių, kartu užtikrinant nacionalinių finansų tvarumą, suteikimas savivaldybėms yra būtinas, siekiant suteikti kokybiškas viešąsias paslaugas gyventojams bei verslui ir stiprinti vietos ekonomiką“, – teigė ministrė. Vienas iš Vidaus reikalų ministerijos prioritetų – stiprinti regionus. Regioninė politika yra investicijų politika. Ją vykdančioms palaikomas darbo vietų kūrimas, konkurencingumas, ekono-

mikos augimas, aukštesnė gyvenimo kokybė ir tvari plėtra. Lietuvoje tik apie 35 proc. viešųjų investicijų panaudojama vietos lygmeniu. Tuo tarpu Europos Sąjungoje vidutiniškai 50 proc. viešųjų investicijų panaudojama regionų ir vietos lygmenimis, Danijoje – 85 proc., Latvijoje – per 50 proc., Estijoje – 45 proc.

Be to, savivaldybės vis labiau tariaisi su savo gyventojais, jau beveik ketvirtadalis savivaldybių įdiegė ar artimiausiu laiku įdiegs dalyvaujamojo biudžeto modelį. Dalyvaujamas biudžetas – tai būdas savivaldybei kartu su bendruomene spręsti dėl savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo, kai bendruomenės nariai patys siūlo idėjas savivaldybei ir balsuodami renka labiausiai patikusius projektus (sprendimus), kuriuos savivaldybė vėliau įgyvendina. Tai didina gyventojų pasitikėjimą vietos valdžia, kartu sudaro sąlygas savivaldybėms teikti gyventojų poreikius atliepančias paslaugas, gerinti šių paslaugų kokybę. Taip pat Vidaus reikalų ministerija drauge su kitomis ministerijomis siekia išgryninti savivaldybių funkcijas, suteikti joms daugiau savarankiškumo.

Lietuvoje nuo 2007 metų kasmet spalio 10 dieną minima Vietos savivaldos diena.

Širvintų sporto salę atidarė visa savivaldybės ir projekto palaikymo komanda.

KAIP UTOPIJA TAPO REALYBE

Širvintose buvo užbaigtos sporto komplekso statybos ir atidaryta universali sporto salė. „Jausmas, kai po ilgo ir sudėtingo sakinio pabaigoje gali padėti šauktuką. Raudoną šauktuką – kojį aš labai mėgstu,“ – Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskuvienė apibūdino ne tik Širvintoms, bet apskritai Lietuvos sportui svarbų ir, deja, ne tokį dažną įvykį.

Rugsėjo 14-ąją galutinai užbaigti naujojo Širvintų sporto komplekso įkūrimo darbai ir atidaryta nauja, universali sporto salė!!!

Širvintos atkakliai siekia prioriteto užtikrinti viešas, prieinamas sporto ir laisvalaikio paslaugas auginti stiprią, sveiką, aktyvią jaunąją kartą, sudaryti sąlygas sportuoti tiek vaikams, tiek profesionaliems sportininkams.

Universali sporto salė pritaikyta krepšiniui, tinkliniui, salės futbolui, rankiniui, tenisui, įrengta nauja aerobikos salė. Tame pačiame komplekse veikia jau pernai duris atvėręs plaukimo baseinas.

Iškilmingoje salės atidarymo šventėje dalyvavo visi vienaip ar kitaip prisidėję prie komplekso statybos: Seimo nariai Jonas Pinksus, Zigmantas Balčytis ir Andrius Palionis, projektavimo darbus atlikusios įmonės UAB „Tikslī forma“ direktorius Kęstutis Mikulskis ir architektas Edvardas Šežda, rangovo UAB „Akvesta“ direktorius Irmantas Pučinskas ir darbų vadovas Artur Stankevič, darbų techninis prižiūrėtojas Danas Liseckas, savivaldybės tarybos nariai, Širvintų krašto garbės piliečiai ir daug kitų garbių svečių.

„Turbūt teisūs tie, kurie sako, kad reikia daryti gerai ir iki galo, o ne daryti bet kaip arba visai nieko nedaryti. Prieš 6 metus, turėdami 250 000 eurų savo grūnancio senojo baseino remontui, išdrįsime iškelti mintį, priimti sprendimus, parengti projektą ir per šį laiką jį įgyvendinti pastatydami visiškai naują, modernų kompleksą, tad galiu tik pasidžiaugti, kad šiame kelyje buvome didžiulė stipri komanda, nors opozicija į sumanymą žvelgė skeptiškai, projektą vadino utopiniu“, – sakė merė Živilė Pinskuvienė, dėkodama už drąsą balsuojant priimant svarbiausius sprendimus – praėjusios ir dabartinės savivaldybės tarybos valdančiosios daugumos nariams, visai projektą

įgyvendinusiai administracijos komandai, finansavimą skyrusioms institucijoms, sporto ir krepšinio ekspertams.

„Širvintoms – 546 metai, tačiau LKL lygio krepšinio čia dar nebuvo. Tikiu, kad naujoje salėje užaugs ne tik stipri jaunųjų Širvintų sportininkų karta, bet jėgas išbandys ir aukščiausio lygio komandos“, – merėi įteikęs sėkmės simbolį – krepšinio kamuolį, sakė naujasis Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vydas Gedvilas.

Atidarymo šventėje, kurią vedė sporto komentatorius Ignas Grinevičius, simbolines tolimų ir baudos metimų rungtynes naujojoje salėje sužaidė Vilniaus „Ryto“ ir Prienų „LABAS GAS“ žaidėjai, dalyvius savo pasirodymais džiugino Vilniaus „Ryto“ šokėjos ir Tarptautinių cirko festivalių laureatė, oro akrobatė Karolina Stanionytė.

„Tenka tik apgailėstauti, kad į atidarymo renginį dėl pandemijos sąlygų galėjome pakviesti

tik 100 žmonių. Šiuo momentu norėjosi pasidalinti su visais širvintiškiais, tačiau svarbiausia, jog pasiektas tikslas. Nueitas ilgas ir labai sudėtingas kelias nuo šio sporto komplekso idėjos iki pirmojo etapo – baseino užbaigimo pernai, ir galutinio finišo – universalios sporto salės užbaigimo. Širvintų sporto kompleksas pastatytas, atviras ir pasirengęs tiek mažiausiųjų treniruotėms, laisvalaikiui, aerobikai, tiek profesionaliam sportui!“ – sakė merė Živilė Pinskuvienė.

Renginyje taip pat dalyvavo ir savo linkėjimus išsakė Švietimo, mokslo ir sporto viceministras Linas Obcarskas, Vilniaus „Ryto“ krepšinio klubo valdybos pirmininkas Darius Gudelis, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Infrastruktūros direktcijos vadovas Ritas Vaiginas, Pakiliu momentu pasidžiaugti atvyko kunigas Marius Talutis, įmonių ir organizacijų vadovai, treneriai ir krepšinio besimokantis jaunimas.

Širvintų rajono merė Živilė Pinskuvienė dovaną įteikė Sporto centro direktorei Alinai Zapolskienei... Ir pirmoji metė kamuolį į krepšį.

BENDRUOMENIŲ ŠVYTURIŲ 2020 – KELIAS Į SĖKMĘ

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS
IR DARBO MINISTERIJA

Savivaldybių
žinios

Justė BRIGĖ

Rugsėjo 22 d. Mykolas Romeris universitete buvo įteikti apdovanojimai respublikinio konkurso vietos bendruomenėms „Bendruomenė – Švyturys 2020 – kelias į sėkmę“ nugalėtojams. Vietos bendruomenės lyderio apdovanojimas įteiktas Pakruojo rajono Sigutėnų bendruomenės pirmininkei Pranai Kvedarienei. Vilkaviškio rajono Gudkaimio kaimo bendruomenei apdovanojimas įteiktas už sėkmės istoriją, Raseinių rajono Betygalos seniūnijai – už bendruomeniškumą, Birštono vienkiamio bendruomenė už kultūros kolektyvų gausą, o Panevėžio rajono Vadoklių ir Mikėnų kaimų bendruomenė apdovanojama už sveiko gyvenimą propagavimą. Nugalėtojus sveikino Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Monika Navickienė, Mykolas Romeris universiteto rektorė profesorė dr. Inga Žalėnienė, Seimo narys Kęstutis Vilkauskas, Artūro Noviko džiazo ansamblis, socialiniai partneriai, savivaldybių atstovai.

BENDRUOMENĖS LYDERĖ – PRANĖ KVEDARIENĖ

Konkurso nugalėtoja bendruomenės lyderio nominacijoje pripažinta Pakruojo rajono Sigutėnų bendruomenės pirmininkė Pranė Kvedarienė, bendruomenei vadovaujanti penkiolika metų. „Kad bendruomenė būtų veikli, pirmiausia pirmininkui reikia visa širdimi tai veiklai atsiduoti, – susimąsto apdovanojoti. – Ir, be abejo, to kaimo žmonės. Jiems esu labai dėkinga, kad jie aktyviai įsitraukia į bendruomenės veiklą.“

Vienas didžiausių ir sėkmingiausių projektų, iki šiol teikiantis bendruomenei naudą, yra pagal Pakruojo rajono 2014–2020 m. vietos plėtros strategijos prioriteto „Verslios ir soli-

darios bendruomenės kūrimas“ įgyvendintas projektas „Kulinarinio paveldo tradicijos – iš kartos į kartą“.

Įgyvendindama projektą bendruomenė pagal kaimo senelių receptus ir maisto ruošimo tradicijas, iš natūralių, gyventojų asmeniuose ūkiuose užaugintų produktų, kūrė patiekalus, iki šiol garsinančius kraštą. Bendruomenės šeiminkės nusprendė virti tradicinius krašto virtinius ir patiekti juos su bačkoje raugintais kopūstais. Virtinių įdaras – bulvių košė su kumpiu. „Iš pradžių abejojome, ar kas tuos mūsų virtinius su kopūstais valgys, bet gana greitai jie sulaukė populiarumo ir net padeda užsidirbti. Kai kas užsisako, mūsų šeiminkės jų išverda, – patirtimi dalijasi Pranė Kvedarienė. – Anksčiau prisidurdavome iš renginių, organizuojamų mūsų nameliuose, bet pandemija šią veiklą pristabdė. Šeiminkės suruošdavo vaišes, mūsų muzikantai pasitikdavo ir išlydėdavo svečius.“

Kaip teigia pirmininkė, bendruomenė savo veiklą pradėjo nuo namelių įsikūrimo – bendruomenės vyrai iš senų rąstų surentė nedidelę, tik 35 kv. metrų klėtėlę ir joje bendruomenė ėmė rengti tradicines šventes, koncertus susitikimus. Tačiau netrukus pajutė, kad klėtelėje neužtenka vietos, šalia jos savo jėgomis pastatė dvigubai ilgesnį priestatą vasaros veiklai. Vėliau, gavę ES paramos, priestatą apšiltino, kad jis tarnautų ištisus metus.

Išvalę aplinką, pasodinę medelių ir įveisę gėlyną įkūrė bendruomenės poilsiavietę. Nepamiršo ir mažųjų – jiems įkūrė žaidimų aikštelę. „Bendruomenės veiklos sėkmę lemia žmonių geranoriškumas. Juk visa veikla grindžiama savanoryste. Mūsų šeiminkės ne tik dirba be atlygio, bet iš namų ir prieskonių, ir daržovių atsineša“, – sakė Pranė Kvedarienė.

SĖKMEI SVARBUS TIKĖJIMAS IR PASITIKĖJIMAS

Vilkaviškio rajono Gudkaimio kaimo bendruomenė apdovanojama už bendruomenės sėkmės istoriją.

„Kai manęs klausia, kas yra sėkmė, visada atsakau, kad jei labai pasistengi, tai ir pasiseka. Mūsų bendruomenė labai pasistengė ir mums pasisekė, – juokauja bendruomenės pirmininkas Ramūnas Žemaitis, prieš porą metų už nuopelnus savivaldai apdovanojamas „Auksinės krivulės riterio“ ženklu.“

Pasak pašnekovo, kaimo bendruomenės sėkmę konkurse lėmė trys projektai. Vienas jų – 2019 metais Gudkaimyje įkurti savarankiško gyvenimo namai neįgaliesiems, senyvo amžiaus ir socialinės rizikos žmonėms. Šiuose namuose gali gyventi iki 20 asmenų. Šiuo metu gyvena 18. Dirba 4 darbuotojai. „Lietuvoje buvome pirmoji bendruomenė, įkūrusi savarankiško gyvenimo namus“, – sako pirmininkas.

Imtis sudėtingo projekto paskatino prieš kurį laiką bendruomenės nusipirkta apleistas pastatas. Kažkada jame buvo mokykla, sovietmečiu jame buvo apgyvendinta dešimt šeimų. Tad už 12 tūkst. litų bendruomenė iš savivaldybės jį ir buvo nusipirkusi.

Pastato kapitaliniam remontui, savarankiško gyvenimo namams įrengti panaudota 348 tūkst. eurų iš ES regionų plėtros programos. Vėliau, pasinaudodami Vietos veiklos grupės projektams skirtomis lėšomis bendruomenė nusipirko mikroautobusą. Jis reikalingas savarankiško gyvenimo namų gyventojus nuvežti pas gydytojus, į parduotuvę.

Kitas projektas – iš savivaldybės nuomojame mokyklos pastate įkurtas bendruomenės vaikų dienos centras „Atžala“. Centrą lanko 15 vaikų.

Įdarbinti 3 darbuotojai. Vaikai po pamokų atėję į centrą gali pavalgyti, pasiruošti kitos dienos pamokoms, pažaišti. Centre yra kompiuterių klasė. „Kadangi mūsų kaime kuriasi nemažai jaunų šeimų, vaikų dienos centras mums buvo labai reikalingas, – pabrėžia pašnekovas. – O trečiasis sėkmingas projektas susijęs su bendruomeniniu verslu. Mūsų kaimas nėra seniūnijos centras. Paprastai tokiuose kaimuose atsiranda daugiau problemų su viešųjų erdvių tvarkymu. Tad įsigijome reikalingą aplinkai tvarkyti techniką ir įrangą, prie savarankiško gyvenimo namų pastatėme priestatą, kuriame saugome ir mikroautobusą, ir aplinkos tvarkymo techniką bei įrangą. Dabar ne tik kaimo viešąsias erdves sutvarkome, bet ir gyventojams padedame susitvarkyti. Yra išvykusių į užsienį šeimų, jos prašo, kad jų sodybas sutvarkytume. Tai gi ne tik gražiau gyvename, bet dar ir užsidirbame.“

O paklaustas, ko reikia bendruomenės veiklos sėkmei, pirmininkas teigia: „Pirmiausia reikia tikėti tuo, ką darai ir pasitikėti. Antra, nereikia siekti asmeninės naudos, nes bendruomeninė veikla ne nauda, o savanorystė grįsta. Trečia, kaip ir visose veiklose, taip ir bendruomenės, reikalingas lyderis ir kad jį bendruomenė palaikytų. Ir kas be ko, reikia mylėti savo kraštą.“

BENDRUOMENIŠKIAUSIA BETYGALOS SENIŪNIJA

Raseinių rajono Betygalos seniūnija pripažinta bendruomeniškiausia seniūnija – 2020 metų bendruomeniškumo lygis įvertintas 30 balų (puikus). „Seniūnijoje veikia aštuonios kaimo bendruomenės. Iš jų penkios labai aktyvios, likusios kiek mažiau. Bendruomenių aktyvumą įrodo ir tai, kad trys seniūnijos bendruomenės turi akredituotus vaikų dienos centrus. Kaimų bendruomenė „Betygala“ savo svetinguose namuose teikia įvairių edukacinių programų, organizuoja tradicinę Žemčiūgų šventę. Kaimų bendruomenė „Berteškiai“ gražiai susitvarkė kaimo viešąją erdvę, organizuoja renginius, – seniūnijos bendruomenės apibūdina Raseinių rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros skyriaus vyriausioji specialistė, kaimų bendruomenės „Berteškiai“ pirmininkė Loreta Sirvidienė. – Bendruomeniškumą stiprina ir tai, kad beveik visų bendruomenių pirmininkai dirba ne pirmus metus. Visi jie bendrauja tarpusavyje, vienas kitam padeda, palaiko ryšius su seniūnaičiais ir seniūnija. Stengiasi rengti ir teikti projektus, kai kuriuos projektus teikia kartu kelios bendruomenės. Kai nusprendėme dalyvauti konkurse ir ėmėmės tirti seniūnijos bendruomeniškumą, buvome nustebinti, kiek daug padaryta, kiek puikių renginių surengta.“

Pašnekovė pasidžiaugia, kad bendruomenių iniciatyvas mielai palaiko Betygalos seniūnijos seniūnas. Daug dėmesio bendruomenėms skiria seniūno pavaduotoja.

Pasak Loretos Sirvidienės, kad bendruomenė būtų veikli, pirmiausia reikalingas iniciatyvus

aktyvas. Bendruomenės pirmininkas turi rasti laiko dirbti su bendruomene, nes priešingu atveju jos veikla bus pasyvesnė. Be abejo, priklauso ir nuo visų to kaimo žmonių. „Nors pastaruoju metu savivaldybei gerinant gyvenimo kaime sąlygas, kaimiškose vietovėse kuriasi vis daugiau šeimų, bet jos įsitraukia labiau tik į juos dominančią veiklą. Tačiau tai ir suprantama. Jaunam žmogui rūpi ir karjera, ir vaikai, tad jis negali pasinerti į bendruomeninius reikalus. Vyresniame amžiuje bendruomeninė veikla žmogui tampa savirealizavimo galimybe, todėl didžioji dalis bendruomenės narių yra vyresnio amžiaus“, – svarsto Loreta Sirvidienė.

GARSŪS BIRŠTONO VIENKIEMIO BENDRUOMENĖ KULTŪROS KOLEKTYVAI

Respublikinio konkurso vietos bendruomenėms „Bendruomenė – Švyturys 2020 – kelias į sėkmę“ Birštono vienkiemio bendruomenė nugalėjo nominacijoje „Kultūros kolektyvais garsi vietos bendruomenė“. Jos vadovas Vytautas Kederys, nepaisant didelio užimtumo dirbant Birštono savivaldybės mero pavaduotoju, randa laiko bendruomeninei veiklai. Ir vadovauja bendruomenei nuo jos įsikūrimo metų – nuo 2003 metų. „Neužilgo minėsime bendruomenės dvidešimtmetį“ – sako Vytautas Kederys, o paklaustas, kas lėmė sėkmę, pabrėžia. – Turime labai puikius kultūros darbuotojus, sutelkiančius žmones dalyvauti kultūros kolektyvuose ir puikius bendruomenės žmones, kurie aktyviai įsitraukia į veiklą.“

Birštono vienkiemio bendruomenė garsi vyrų ir moterų vokaliniais ansambliais, suaugusiųjų ir vaikų teatro grupėmis. Teatrui vadovauja Beata Klimavičienė, ansambliams – Inesa Rutkauskienė. Ir pats bendruomenės pirmininkas ansamblyje dainuoja nuo pat šio kolektyvo susikūrimo.

Birštono vienkiemio teatras Lietuvos mėgėjų teatrų apžiūrose-šventėse „Atspindžiai“ 3 kartus tapo laureatais. Trijose nominacijose apdovanotas 2017 metais Lietuvos mėgėjų teatro šventėje „Tegyvuoja teatras“. 2019 metais teatras tapo „Aukso paukštės“ laureatu.

Teatras ir ansambliai kartu su Koryčino savivaldybės (Lenkija) senjorų teatru, dalyvaudami tarptautiniame projekte „Gyvenimas kaip teatras – bendradarbiavimas abipus sienos aktyvaus senėjimo srityje“, 2018 m. surengė bendrą pasirodymą pagal A. Mickevičius poemą „Ponas Tadas“.

„Mūsų bendruomenės žmonės labai aktyvūs. Jie labai aukojasi dėl bendro rezultato ir nereikia jų prašyti, kad dalyvautų viename ar kitame kolektyve. Mes savo teatrą net vadiname šeimyniniu, nes jei vaidinti atėjo mama, ji ativeda vaikus, paskui – anūkus. Norėdami įtraukti visus norinčius vaidinti vienu metu net kelis spektaklius rengiame“, – įspūdžiais apie kolektyvų veiklą dalijasi Beata Klimavičienė.

Bendruomenė tradiciškai kas antrus metus organizuoja tarpregioninį Klojimo teatrų

festivalį, į kurį suvažiuoja skirtingų Lietuvos regionų teatrai.

Be kultūros puoselėjimo, bendruomenė imasi įvairių gyvenimo kokybę gerinančių projektų. „Bendruomenės veikloje dalyvauju aštuonerius metus ir per tuos metus esame įgyvendinę 16 projektų. Teikiame juos ir Žemės ūkio, ir Socialinių reikalų ir darbo ministerijoms, savivaldybei, – patirtimi dalijasi bendruomenei projektus rengianti Lina Kamarauskienė. – Mano svarbiausia mintis ir noras, kad bendruomenė galėtų pilnavertiškai vykdyti veiklą. Juk visos bendruomenės yra nevyriausybines organizacijos ir dažniausiai jų veikla paremta gaunamu finansavimu projektams įgyvendinti. Taip pat labai svarbu, kad rengiant projektus būtų su kuo pasitarti, žinoti ko reikia. Komandinis darbas visada duoda geresnį rezultatą. Projekcinės veiklos sėkmė priklauso nuo visos bendruomenės, nuo pirmininko, kultūros darbuotojų. Labai gerai, kad visada galima pasitarti su mūsų bendruomenės pirmininku.“

„Koks pirmininkas, tokia ir bendruomenė, – paklausta, kas, jos manymu, lemia bendruomenės sėkmę, sako Beata Klimavičienė. – Mūsų pirmininkas labai geras, kitus suprantantis ir atjautus žmogus, sugebantis sutelkti žmones ir visus įtraukti į savanorišką veiklą.“

RENKASI ĮVAIRIAS SPORTO VEIKLAS

Panevėžio rajono Vadoklių ir Mikėnų kaimų bendruomenė apdovanoata už sveiko gyvenimą propagavimą. „Susibūrėme jauna bendruomenė, kuriai reikalingas aktyvus laisvalaikis, tad ir ėmėmės įvairiausių sporto veiklų, – pasakoja Ilona Benetaitė, atsakinga už sveikos gyvensenos puoselėjimą bendruomenėje. – Kiekvienais metais organizuojame baidarių žygį. Jau trejus metus rengėme šventę „Vasara sporto ritmu“. Į šventę kviečiame atvykti ir aplinkines bendruomenes.

Mielai dalyvaujame įvairiuose žygiuose. Kelerius metus mūsų seniūnijos komanda vykdavo į Palangoje vykstančią sporto šventę „Sportas visiems“. Varžydavomės tinklinio, kvadrato ir virvės traukimo rungtyse. Trejus metus dalyvavome ir drakonų valčių varžybose, vykstančiose Ēriškiuose, Panevėžio rajone. Pirmaisiais metais laimėjome trečiąją, antraisiais – antrąją, o šiais metais – pirmąją vietą. Matyt, ateityje šiose varžybose dalyvausime jau svečių teisėmis.“

Populiariausia bendruomenės sporto šaka – tinklinis. Šios sporto šakos varžybos, kaip teigia Ilona, sutraukia daugiausia ir dalyvių, ir žiūrovų. Pasivaržyti su bendruomenės tinklininkais atvyksta komandos iš Kėdainių ir Ukmergės rajonų.

„Turime ir tinkliniui bei krepšiniui žaisti tinkamą aikštelę. Vasaros vakarais jose visada pilna žaidžiančių“, – pasidžiaugia pašnekovė ir priduria, kad sukurti sportui plėtoti reikalingą bazę padėjo susikurti ir Panevėžio rajono savivaldybė, ir bendruomenę remiantys geradariai.

Aktyviam bendruomenės narių laisvalaikui įrengti lauko treniruokliai. Vadoklių vaikų dienos centre esančia sporto sale gali naudotis ne tik vaikai, bet ir visi bendruomenės nariai.

REIKŠMINGI DARBAI GIMSTA BENDRUOMENĖJE

„Vietos bendruomenių veiklos reikšmė neabejotina, nes padaroma daugybė darbų. Ir jie atliekami savanorystės principu. Tai pilietinės visuomenės požymis, – bendruomenių svarbą šiuolaikiniame gyvenime apibūdina konkurso vietos bendruomenės „Bendruomenė – Švyturys 2020 – kelias į sėkmę“ iniciatorius, Mykolo Romerio universiteto profesorius Saulius Nefas. – Kad visa tai stiprėtų, reikalingas ne tik visokeriopas –

realus, o nedeklaratyvus – tiek centrinės, tiek vietos valdžios palaikymas. Viena iš palaikymo formų yra motyvavimas, kurio išraiška ir yra šeštus metus rengiamas šis konkursas. Svarbu ir tai, kad tiek universitetas, tiek Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tiek kiti socialiniai partneriai įsitraukia į konkurso organizavimą sutartinai.“

„Džiaugiuosi, kad šis Lietuvos aktyviausių bendruomenių apdovanojimų renginys, jau ne vienerius metų mus visus suburia ir suteikia galimybę dar aiškiau išgirsti ir matyti – kuo iš tikrųjų gyvena mūsų bendruomenės, su kokiais sunkumais jos susiduria ir kokią mato ateitį. Taip pat tai metas, kai galime pasidžiaugti bendruomenių pasiektais rezultatais ir apdovanoti daugiausiai pasiekusius. Mykolo

Romerio universitetas – būdamas žmogaus, visuomenės ir valstybės mokslų universitetu – mato ir vertina bendruomenių potencialą ir galimybes. Mes visi esame susisiję, o šandienai ir rytojui labai svarbus tvarumas – ir tai nėra, kažkas naujo, jau dabar tai mes turime ir galime tai praktikuoti. Tai, kad bendruomenės dalyvauja šiuose apdovanojimuose, taip pat rodo, koks svarbus sąmoningo ryšio su bendruomene, valstybe kūrimas, savęs – kaip svarbios dalies suvokimas. Džiaugiuosi, kad bendruomenių nariai yra jaučiantys tą atsakingą ryšį. Būdami tokie brandūs ir iniciatyvūs, jie renkasi būti savo bendruomenės kūrėjais, šios valstybės pokyčių impulsu“, – teigia Mykolo Romerio universiteto rektorė profesorė dr. Inga Žalėnienė.

LIETUVOS IR VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ ATKŪRIMO 30-METIS

Rugsėjo pabaigoje Kelmėje paminėta Lietuvos ir Vokietijos Federacinės Respublikos diplomatinių santykių atkūrimo 30 metų sukaktis. Iškilmingame renginyje dalyvavo Vokietijos Federacinės Respublikos ambasados kultūros atašė ponija Anja Luther, Seimo narys, Tarparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacinės Respublikos grupės narys Liudas Jonaitis, Kelmės rajono savivaldybės vicemeras, laikinai einantis mero pareigas Egidijus Ūksas, Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius, rajono mokyklų vadovai, mokiniai, svečiai. Skambėjo abiejų valstybių himnai, buvo apžvelgti Lietuvos ir Vokietijos istoriniai ir kultūriniai ryšiai, prisimintas Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Antanas Račas, kurio dėka Kelmės ir Jurbarko rajonų savivaldybės vienos pirmųjų Lietuvoje pradėjo aktyviai bendradarbiauti su Vokietijos savivalda, ūkininkais, verslininkais, labdaros organizacijomis, užsimezgę artimi tarpusavio asmeniniai kontaktai, kultūriniai ryšiai.

Didelis dėmesys buvo skirtas Lietuvos garbės konsului, Kelmės ir Jurbarko rajonų garbės piliečiui profesoriui daktarui Wolfgangui fon

Šteteniui (Wolfgang fon Stetten), kurio rūpesčiu abiejų savivaldybių neturtingas šeimas, mokyklas, negalią turinčius žmones pasiekia daugkartinė humanitarinė pagalba.

Kelmės savivaldybės vadovai pasidžiaugė bendradarbiavimo partneriais iš Lyneno ir Vartburgo, apžvelgė bendrą tarptautinę veiklą. Ilgamečiais ir nuoširdžiais partneriais Berlyne bei Krailsheime pasidžiaugė ir Jurbarko rajono savivaldybės meras Skirmantas Mockevičius.

Antanas Račas – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras. 1940 m. rugpjūčio 28 d. gimė Jurbarko. Nuo 1990 m. kovo 20 d. – nuolatinės užsienio reikalų komisijos narys, 1990 m. birželio 5 d. Aukščiausiosios Tarybos įgaliotas palaikyti ryšius su Vokietijos Bundestagu. Bendradarbiaudamas su Bundestago parlamentarais, padėjo Lietuvos ūkininkams užmegzti ryšius su Vokietijos ūkininkais, organizavo jaunųjų ūkininkų stažuotes žemės ūkio mokyklose, padėjo įsigyti žemės ūkio technikos.

IDOMIOJI KELMĖS ISTORIJA

Nuo 2001 m. Kelmėje Antano Račo iniciatyva pradėtos organizuoti vokiečių kalbos šventės, kurių mecenatu tapo profesorius daktaras Bundestago narys Wolfgangas fon Štetenas. Į vokiečių kalbos šventes, kurios organizuojamos kasmet, atvyksta Vokietijos Federacinės Respublikos ambasados ir Goethe's instituto Vilniuje atstovai, svečiai iš Lyneno ir Vartburgo krašto.

2003 m. suteikti Kelmės rajono garbės piliečio vardai Vokietijos piliečiams profesoriumi Wolfgangui fon Štetenui ir Gertraudai Nebeck už daugkartinę humanitarinę pagalbą rajono neturtingoms šeimoms, mokykloms, Kelmės ligoninei, rajono Invalidų draugijai, evangelikų liuteronų bendruomenei ir Kelmės vardo garsinimą Europoje.

2015 m. Johannesas Wolfgangas Gertė kartu su bendraminčiu profesoriumi baronu Wolfgangu fon Štetenu ir Kelmės rajono savivaldybe įsteigė prizą, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro, pirmosios vokiečių kalbos šventės iniciatoriaus Antano Račo atminimui įamžinti. Šis prizas – dviejų savaičių trukmės kelionė po Vokietiją – mokinių, geriausiai besimokančių vokiečių kalbos, grupei teikiamas kas antri metai. Kelionės vyko 2015, 2017 ir 2019 metais.

Vokiečių kalbos koordinatorius Michaelis Brehm (Michael Brehm), įvertinus nuoseklią vokiečių kalbos mokymosi skatinimo veiklą Kelmės rajone, rekomendavo Kelmės Jono Graičiūno gimnaziją įtraukti į tarptautinių vokiečių kalbos egzaminų DSD mokyklų tinklą. Leidimas organizuoti tarptautinius vokiečių kalbos egzaminus buvo suteiktas 2017 m. Berlyne vykusioje Vokietijos Kultūros ministrų konferencijoje. Taip Jono Graičiūno gimnazija tapo viena iš penkiolikos Lietuvoje veikiančių sertifikuotų DSD mokyklų.

Jubiliejaus proga Kelmės rajono savivaldybės vicemeras, laikinai einantis mero pareigas Egidijus Ūksas įteikė padėkas Nepaprastajam ir įgaliotajam Vokietijos Federacinės Respublikos ambasadoriui ponui Matijasui Zonui ir ponui Aleksandrui Šleichui (padėkas atsiėmė p. Anja Luther), Jurbarko rajono savivaldybės merui Skirmantui Mockevičiui. Padėkos taip pat išsiųstos renginyje nedalyvavusiems baronui Wolfgangui fon Štetenui, ponams Reinhardui Krebsui, Vatburgo krašto valdytojui, Arne Štrytelmėjieriui, Lyneno seniūnui, Wolfgangui Gertei ir kitiems.

Po oficialaus renginio, Kelmės meno mokyklos auklėtiniai atliekamais muzikiniais kūrinių pakvietė svečius į Dailės galeriją. Galerijoje ponia Anja Luther įteikė diplomus rajono mokiniams, sėkmingai išlaikiusiems DSDI (vokiečių kalbos I laipsnio diplomo) ir Goethe's instituto Fit in Deutsch A1 egzaminus. Kultūros atašė, Seimo nariai, savivaldybių vadovai ir mokytojai palinkėjo mokiniams sėkmės mokantis kalbų.

Galerijoje vyko fotografijų paroda „Kelmės ir Vokietijos bendradarbiavimo ryšiams – 30“.

DRAUGYSTĖ SUARTINO JURBARKĄ IR BERLYNĄ

Pasak Jurbarko rajono savivaldybės mero Skirmanto Mockevičiaus, Jurbarko bendruomenės labai džiaugiasi, kad turi itin gražius, prasmingus ir ilgalaikius kontaktus su Vokietija. Jau dvidešimt metų draugaujame su Krailsheimo savivaldybe. Iš dešimties Jurbarko rajono garbės piliečių yra net trys Vokietijos piliečiai: baronas prof. dr. Wolfgangas Hermanas fon Štetenas iš Kiunzelsau, a.a. Fransas von Ostrovskis iš Ksanteno ir Haincas Putlicas iš Berlyno.

Didelio susidomėjimo sulaukė savivaldybės tarybos narės, Socialinių klausimų komiteto pirmininkės Liudmilos Norkaitienės ir vokiečių kalbos puoselėtojos Vidos Paškauskienės 2018 m. rugpjūčio mėn. vizitas Lichtenberge. Apie vizitą buvo rašoma spaudoje, interneto svetainėse. Jurbarko įvyko keli renginiai, kurių metu buvo diskutuota apie Lichtenbergo ekologijos ir gamtos apsaugos projektų vykdymo patirtį, bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitais miestais-partneriais. Tai buvo geras pagrindas apsispręsti ir patvirtinti Jurbarko rajono savivaldybės administracijos projektą „Jurbarkas–Rynas. Vandens turizmo, kultūros ir istoriniai keliai“, kuriam įgyvendinti siekiama gauti finansavimą pagal Interreg V Lietuva–Lenkija bendradarbiavimo programą.

Jubiliejaus proga Kelmės rajono vicemeras, laikinai einantis mero pareigas Egidijus Ūksas įteikė padėką Jurbarko rajono merui Skirmantui Mockevičiui (kairėje).

2019 m. rugpjūčio 24–26 d., Jurbarko krašto šventės metu su vokiečių delegacija, vadovaujama Lichtenbergo mero pavaduotojos Birgitos Monteiro, tęsėme ankstesniais metais pradėtas diskusijas apie socialinių problemų sprendimą. Itin daug socialinių, pagalbos teikimo socialiai pažeidžiamiems žmonėms reikalų buvo aptarta susitikimo su Viešosios įstaigos Jurbarko socialinės paslaugos bendruomene.

Savivaldybė, pasinaudodama Lichtenbergo patirtimi, plėtoja žaliąsias erdves ir skatina harmoningą poilsį. Sutvarkytos ir pramogoms bei poilsiui pritaikytos upelio Imsrė pakrantės, įrengtas naujas modernus Jaunimo parkas.

2019 m. Lichtenbergo delegacija turėjo progą susipažinti su Jurbarko savivaldybės atliktais darbais ir aplankyti žaliąsias poilsio zonas.

Jurbarkas 2020 m. planavo organizuoti nemažai renginių, skirtų vokiečių istorijai, kultūrai, kalbai ir literatūrai, kulinariniam paveldui. Pirmasis renginys įvyko sausio–vasario mėnesiais. Savivaldybės viešoji biblioteka bendrai lietuvių ir vokiečių tautų istorijai prisiminti surengė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro parodą „Vilko vaikai“: duonos keliu iš Rytų Prūsijos į Lietuvą“ („Wolfskinder“: auf dem Brotweg von Ostpreussen nach Litauen“). Deja, dėl per pasaulį pasklidusio koronaviruso, organizatoriai buvo priversti daugelį renginių perkelti į kitus metus.

Atsižvelgdami į tai, kad turime puikius ir ištikimus draugus Lichtenberge ir Krailsheime, kad vokiečių kalba mums yra svarbi ir įdomi, nusprendėme kaip pagarbą draugams nuo 2020 m. balandžio mėn. savivaldybės interneto svetainėje www.jurbarkas.lt skelbti informaciją vokiečių kalba. Šiuo metu esame vienintelė savivaldybė Lietuvoje, kuri apie save oficialią informaciją viešina vokiečių kalba.

„Aš džiaugiuosi, kad mūsų draugystė suartina miestus, kultūras, žmones. Tai yra svarbiausia. Žinodami, kad tiesiai už 680 kilometrų (arba 1000 kilometrų kelio) yra nemažai apie Jurbarką pagalvojančių žmonių, mes esame stipresni ir linksmesni. Na, o 2023-aisiais švęskime mūsų draugystės 20 metų sukaktį ir tikėkimės, kad mūsų bendras supratimas ir bendras kelias ilgus metus klestės“ – rašo Jurbarko rajono savivaldybės meras Skirmantas Mockevičius laiške, skirtame Berlyno miesto Lichtenbergo savivaldybei.

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMAI ATVERIA NAUJAS SAVIVALDYBIŲ IR CPO LT BENDRADARBIAVIMO GALIMYBES

LR Prezidento pasirašytos Viešųjų pirkimų įstatymo pataisos ypač aktualios savivaldybėms, nes vienas esminių pakeitimų yra siekis centralizuoti savivaldybių atliekamus pirkimus. CPO LT, kaip kompetencijų centras, jau dabar yra pagrindinė ir didžiausią viešųjų pirkimų dalį vykdanči centrinė perkančioji organizacija. Todėl savivaldybės, kaip viena iš alternatyvų centralizuotam prekių ir paslaugų įsigijimui, galėtų naudotis CPO LT paslaugomis, nesteigdamas savo centrinių perkančiųjų organizacijų.

„CPO LT nuosekliai plečia savo veiklą ir kompetencijas centralizuotų viešųjų pirkimų srityje. Nuolat pildome elektroninio katalogo asortimentą, keliame ne tik savo darbuotojų profesionalumo lygį, bet, siekdami gerinti visos viešųjų pirkimų sistemos kokybę, organizuojame mokymus ir perkančiųjų organizacijų darbuotojams. Suprasdami, kad visi pirkimo objektai negali būti centralizuojami CPO LT kataloge, jau nuo 2019 m. už perkančiąsias organizacijas atliekame ir konkrečių viešųjų pirkimų procedūras. Kviečiu savivaldybes aktyviai naudotis visomis CPO LT siūlomomis centralizuotų pirkimų galimybėmis“, – ragina CPO LT direktorė Neringa Andrijauskienė.

Viešojo pirkimo kokybė neatsiejama nuo perkančiosios organizacijos ir jos darbuotojų profesionalumo

„Man ne taip dažnai tenka vykdyti viešuosius pirkimus, nes tai nėra mano pagrindinė funkcija, todėl CPO LT mokymai man labai naudingi, – apie viešosios įstaigos CPO LT surengtus seminarus atsiliepiama Ignalinos rajono švietimo ir sporto centro metodininkė Vita Bagdonienė, – juose gavau atsakymus į man aktualius klausimus. Labai patiko mokymų nuotolinis formatas. Paskaitas galėjau klausyti man patogiu laiku, jei paskaitoje buvo nagrinėjama mažiau žinoma tema, ją išklaudydavau dar kartą.“

Skirtingai negu dauguma savivaldybių, turinčių viešųjų pirkimų skyrius su patyrusiais ir kompetentingais specialistais, joms pavaldžios įstaigos ir įmonės, ypač švietimo,

socialinių paslaugų, ikimokyklinio ugdymo ir kitos, kurioms rečiau tenka organizuoti viešuosius pirkimus, tokių specialistų neturi. Jose dažniausiai šiuos darbus atlieka ūkio skyrius, administracijos darbuotojai. Net 68 proc. jų, viešųjų pirkimų vykdymas nėra pagrindinė veikla.

„Viešųjų pirkimų sėkmė, priklauso nuo juos vykdančių darbuotojų pasirengimo ir kompetencijų, – pabrėžia CPO LT direktorė Neringa Andrijauskienė. – Taigi perkančiųjų organizacijų darbuotojų kompetencijų stiprinimas, profesionalių praktinių įgūdžių ugdymas yra labai aktualus ir pirmasis uždavinys.“

CPO LT, įgyvendindama Europos Sąjungos struktūrinių fondų iš dalies finansuojamą projektą „Centralizuotų viešųjų pirkimų, vykdomų per VšĮ CPO LT elektroninį katalogą, valdymo sistemos plėtra“, nuo 2020 metų liepos mėnesio iki 2021 birželio pabaigos seminaruose apmokė 1200 specialistų iš visų 60 savivaldybių. Dalyvių apklausa patvirtino, kad metodinė pagalba jiems yra labai reikalinga – net 31,12 proc. mokymuose dalyvavusiųjų dar nebuvo atlikę nė vieno pirkimo, nes šios funkcijos jiems buvo visai neseniai patikėtos. Tik 3,8 proc. respondentų CPO LT elektroniniame kataloge perka kas savaitę, kelis kartus per mėnesį perka 17,58 proc., o 47,51 proc. – kelis kartus per metus.

„Pas mus beveik viską perka savivaldybė, tad mūsų organizacijai viešųjų pirkimų tenka vos vienas kitas per metus. Todėl šie mokymai ne tik suteikė žinių apie pirkimus naudojantis CPO LT elektroniniu katalogu, bet padėjo išsiaiškinti mano silpnąsias vietas atsakant į testo užduotis“, – įspūdiškai dalijasi Jonišio sporto centro direktoriaus pavaduotojas ugdymui Vidmantas Filatovas.

CPO LT organizuojami seminarai – galimybė įgyti kompetencijų naudotis elektroniniu katalogu

Kaip pažymi CPO LT direktorė Neringa Andrijauskienė, neseniai pasibaigusiu mokymų savivaldybių specialistams tikslas – suteikti kuo daugiau žinių apie viešuosius pirkimus naudojantis CPO LT elektroniniu katalogu.

„Man tenka organizuoti nemažai viešųjų pirkimų ir pirmiausia, jei tik yra galimybė, reikiamas prekes ir paslaugas stengiuosi pirkti per CPO LT elektroninį katalogą. Tai labai palengvina pirkimo procedūras, be to, naudojantis elektroniniu katalogu nemažai prekių ir

paslaugų galima nusipirkti mažesnėmis kainomis. Tačiau net ir dažnai perkant kyla labai įvairių klausimų. Žinoma, kiekvienu atveju galima pasiskambinti į CPO LT Metodologijos ir mokymų skyrių, kurio ekspertai teikia konsultacijas visais aktualiais klausimais, bet per mokymus buvo pateikta susisteminta informacija ir labai patogiu formatu“, – mokymais patenkinta ir VšĮ Kėdainių PSPC viešųjų pirkimų organizatorė Rūta Baliulienė.

Mokymai atliepė dalyvių lūkesčius. CPO LT duomenimis, 74,23 proc. jų, pateiktą informaciją įvertino kaip „svarbią ir naudingą“, 20,78 proc. dalyvių nurodė, kad įgytas žinias taikys pirkdami per CPO LT elektroninį katalogą. Mokymo turinį ir jo pateikimą puikiai įvertino 50,36 proc., labai gerai – 29,81 proc. ir gerai – 14,49 proc. visų dalyvių. Kadangi absoliuti dauguma mokymų dalyvių puikiai įvertino seminarų vykdymą virtualioje erdvėje, CPO LT ir ateityje numato rengti nuotolinius mokymus.

Ilgus metus veikiantis ir pasiteisinęs CPO LT elektroninis katalogas užtikrina skaidrumą ir palankiausią kainą bei aplinkosaugos kriterijus

CPO LT elektroninis katalogas yra centralizuotų viešųjų pirkimų įrankis, leidžiantis perkančiosioms organizacijoms įsigyti tas prekes, paslaugas ir darbus, kurie yra reikalingi daugumai jų: nuo kanceliarinių prekių ir biuro technikos, paslaugų biurui, elektros iki maitinimo, statybos darbų, medicinos ir slaugos, transporto ir degalų, finansinio audito ir saulės elektrinių ir kt.

CPO
centrinė perkančioji
organizacija

*2021 m. atliktos
CPO LT elektroninio katalogo
perkančiųjų organizacijų
CPO LT apklausos dėl galimų
korupcijos apraiškų įvertinimo
ir užkardymo, net 97,5 procentai
respondentų pasisakė, kad CPO
LT veiklą vertina kaip skaidrią
ir patikimą.*

„Centralizuotas pirkimas užtikrina procesų optimizavimą ir paslaugų standartizavimą, tuo pačiu ir procedūros skaidrumą, efektyvumą, pažangiausių įrankių ir strategijos taikymą. Šiuo metu mūsų elektroniniu katalogu naudojasi virš 4000 naudotojų, daugelis jų – savivaldybių ir joms pavaldžių įstaigų perkančiosios organizacijos. Ypatingą dėmesį skiriame jų poreikiams ir lūkesčiams, todėl nuolat vyksta elektroninio katalogo kokybinė ir kiekybinė plėtra. Nuo 21 modulio 2014 m. šiuo metu katalogas išaugo iki 68 modulių, o 2021 m. pabaigoje jų bus 71. Siekiame, kad katalogo techninės specifikacijos atitiktų ekonomikos pažangą, būtų draugiškos aplinkai.“ – CPO LT teikiamas paslaugas, apibūdina direktorė.

Atsižvelgiant į viešųjų pirkimų politikos tendencijas ir tikslus, CPO LT vykdomuose viešuosiuose pirkimuose plačiai taikomi aplinkosaugos, inovatyvūs, socialiniai ir energetinio efektyvumo bei kainos ir kokybės santykio vertinimo kriterijai. Jau dabar dalis prekių, paslaugų ir darbų elektroniame kataloge atitinka aplinkosauginius reikalavimus, yra žali. Taigi, savivaldybių perkančiosios organizacijos, vykdydamos jame viešuosius pirkimus prisideda prie tvaraus vartojimo, gamtos išteklių tausojimo, žaliųjų pirkimų plėtros.

Naujos savivaldybių ir CPO LT bendradarbiavimo galimybės

LR Prezidento pasirašytos Viešųjų pirkimų įstatymo pataisos ypač aktualios savivaldybėms, nes vienas esminių pakeitimų yra jų centralizuotos pirkimų sistemos pertvarkymas. Joms numatyta pareiga centralizuoti savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų pirkimus, kurių sutarties vertė viršija 15 000 eurų. Savivaldybėms tai yra didelis iššūkis, reikalaujantis žmogiškųjų išteklių, didelių laiko sąnaudų, naujos struktūros sukūrimo ir jos administravimo. CPO LT siūlo savo paslaugas įgyvendinant įstatymo nuostatas.

Kadangi CPO LT elektroniame kataloge gali būti centralizuojami tik standartizuojami, didžiosios dalies perkančiųjų organizacijų poreikius atitinkantys objektai, jau nuo 2019 m. CPO LT siūlo perkančiosioms organizacijoms dalį arba visas viešųjų pirkimų procedūras pavesti vykdyti CPO LT. Šia galimybe jau naudojasi centrinės valdžios institucijų perkančiosios organizacijos, todėl ir savivaldybės kviečiamos ja pasinaudoti centralizuojant savo ir pavaldžių organizacijų viešuosius pirkimus, nesteigiant savo centrinių perkančiųjų organizacijų.

Savivaldybėms viešųjų pirkimų centralizavimas bendradarbiaujant su CPO LT duos sinerginį rezultatą: pirkimus vykdys specialis-

tai – pirkimų procedūrų ekspertai, dirbantys principu „žinau daugiau už iniciatorių“; per visą pirkimų planavimo, techninių specifikacijų, pirkimo dokumentų rengimo laikotarpį bus teikiamos profesionalios konsultacijos, techninės pirkimų vykdymo priemonės; proceso skaitmenizavimas, automatizavimas užtikrins procedūrų skaidrumą bei racionalų ir teisėtą viešųjų lėšų naudojimą, taigi, bus valdomos pirkimų rizikos; pasibaigus pirkimui bus patektos procedūrų ataskaitos, viešinami skelbimai apie sudarytas sutartis ir laimėjusių pasiūlymai. Savivaldybių perkančiosios organizacijos galės taip pat aktyviai dalyvauti viešojo pirkimo procese, deleguodamos savo ekspertą ar viešųjų pirkimų komisijos narį.

„Tikimės, kad CPO LT sukaupta pirkimų centralizavimo patirtis leis mums ir toliau išlikti patikimu viešųjų pirkimų partneriu šalies savivaldybėms. Suprasdami, kad perkančiosioms organizacijoms, ypač mažesnėms, sudėtinga išmanyti visus teisinius viešųjų pirkimų reguliavimo niuansus, taip pat dažnai trūksta žmogiškųjų resursų, siūlome aktyviai naudotis galimybe pirkimus vykdyti centralizuotai. Juos atliksime greitai, kokybiškai ir efektyviai, preciziškai laikydamiesi Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų.“ – teigia CPO LT direktorė Neringa Andrijauskienė.

DRUSKININKŲ DELEGACIJA PATIRTIES SĖMĖSI ESTIJOJE

Diana SINKEVIČIŪTĖ

Įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektą „Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Druskininkų savivaldybėje“, Druskininkų savivaldybės administracijos delegacija, vadovaujama savivaldybės mero Ričardo Malinausko, lankėsi Estijos savivaldybėse. Estija pasirinkta neatsitiktinai – viešoje erdvėje ji yra tapusi kokybiško švietimo etalonu, jų mokinių mokymosi rezultatai vieni iš geriausių pasaulyje, viešojo sektoriaus paslaugų lygiu jie panašūs į skandinavus, o technologinis išsivystymas ir elektroninės valstybės paslaugos gerokai lenkia kaimynus.

Druskininkiečių delegacija apsilankė Parnu, Saremo, Talino ir Tartu savivaldybėse.

Parnu savivaldybės atstovai pristatė Estijos rinkimų sistemos ypatumus. Pristatyta ir šio regiono savivaldybių asociacijos veikla – po savivaldybių stambinimo reformos glaudžiai bendradarbiaujama, sprendžiant regiono problemas, įgyvendinant bendrus projektus.

Taip pat susipažinta su Estijos savivaldos institucijų teikiamomis viešosiomis paslaugomis, jų tobulinimo ir elektroninių paslaugų skatinimo metodais, turizmo paslaugų teikimo ir lankytinų objektų pristatymo gerąją praktika. Parnu savivaldybėje net 70 proc. viešųjų paslaugų (socialinių išmokų, Registrų centro, civilinės metrikacijos paslaugos ir kita) teikiamos elektroniniu būdu. Tokį rezultatą jiems pavyko pasiekti, intensyviai mokant bendruomenę naudotis informacinėmis technologijomis ir daug dėmesio skiriant paslaugų skaitmenizavimui bei jų programų vystymui. Estija viešojo sektoriaus paslaugų skaitmenizavimo lyderė, o į elektroninę erdvę yra perkelta net 99 proc. valstybės paslaugų.

Pasak Druskininkų savivaldybės administracijos direktorės Vilmos Jurgelevičienės, vienas iš Druskininkų savivaldybės prioritetų – mažinti biurokratinę našą gyventojams, didinti elektroninių paslaugų skaičių ir palengvinti jų prieinamumą, todėl bus ieškoma būdų, kaip pritaikyti

estų patirtį, kad elektroninių paslaugų teikimas taptų efektyvesnis.

Parnu mieste delegacijos atstovai aplankė naujausią, 2020 m. ES lėšomis pastatytą vaikų darželį ir popamokinės veiklos edukacinį centrą, kuris buvo įkurtas regioninio projekto pagrindu. Lankantis ugdymosi įstaigoje, buvo akivaizdžiai matoma, kad Estijos Vyriausybės priimta nacionalinė pagrindinio ir vidurinio ugdymo programa bei joje nustatyta kryptis – siekti rezultatais grįšto mokymo – davė puikius rezultatus. Formuojant ugdymo aplinką, daug dėmesio skiriama patyriminiam ugdymui. Būtent šioje įstaigoje įrengta mokomoji kelių eismo taisyklių zona, edukacinis sodelis, stadionas, amfiteatras, modernios vaikų žaidimo aikštelės, transformuojamos koncertų salės, įspūdingas trijų zonų baseinas, kuris skirtas ne tik darželio, bet ir visos savivaldybės įvairaus amžiaus vaikams, visur šildomos grindys, skalbimo mašinos, indaplovės ir kita.

Kaip tik šiuo metu rengiami Druskininkų savivaldybės švietimo įstaigų aplinkos tobulinimo techniniai projektai, kuriose bus pritaikyta Estijoje įgyta patirtis.

GLAUDESNIS RYŠYS SUTVIRTINTAS AUKSINĖMIS KRIVŪLĖMIS

Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) 16-tą kartą organizavo „Aukšinių krivūlių“ apdovanojimų šventę. Ceremonijos metu tradiciškai visų 14 šalies ministerijų, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje bei Lietuvos verslo konfederacijos vadovai įteikia „Aukšinės krivulės“ statulėles konkrečiose srityse nusipelnusioms savivaldybėms.

Iškilmingas renginys vyko Vilniuje, atnaujintame Nacionaliniame dramos teatre. Savivaldybių merams įteiktos naujo dizaino menininko Ramūno Albino sukurtos „Aukšinių krivūlių“ statulėlės. Šventėje pasveikinti ir trys „Aukšinių krivūlių“ riteriai, jiems įsegti specialūs ženkleliai. Savivaldybininkus sveikino Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen, LSA prezidentas Mindaugas Sinkevičius, buvo parodyti Prezidento Gitanos Nausėdos, Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės sveikinimų įrašai. Sveikinimų kalbose akcentuotas glaudesnis ryšys tarp naciona-

linės ir vietinės valdžios, kurios augančią atsakomybę turi paremti ir didesnės teisės bei galimybės.

Klaipėdos miesto savivaldybė įvertinta „Aukšinės krivulės“ apdovanojimu už viešosios diplomatijos puoselėjimą. Nominaciją įsteigė Užsienio reikalų ministerija.

Pasak užsienio reikalų viceministro Egidijaus Meilūno, labai svarbų indėlį į draugiškų ryšių su užsienio valstybėmis kūrimą įneša Lietuvos miestai ir miesteliai.

„Šiomet tikrai džiaugiamės, kad galėsime įteikti ministerijos apdovanojimą, skirtą už nuopelnus plėtojant viešąją diplomaciją, miestui, kuris bene pirmasis pralaužė ledus ir dar 1989 metais užmezgė draugiškus ryšius su tolima Japonija. Tai miestas, kuris yra vienas svarbiausių mūsų vartų į pasaulį, šiomet šis Lietuvos miestas tikrai labai sėkmingai

Sveikatos apsaugos ministerija „Už svarų savivaldos indėlį kovoje su COVID-19 pandemija“ „Aukšinę krivulę“ įteikė Akmenės rajono savivaldybei.

Ignalinos rajono savivaldybei Vidaus reikalų ministerijos įteikta „Aukšinė krivulė“ už savivaldybės iniciatyvas gerinant bendruomenės saugumą.

atstovavo Lietuvai ir vykdė Europos jaunimo sostinės misiją“, – sakė E. Meilūnas.

Vilnius pelnė du apdovanojimus – „Darniausios savivaldybės“ ir „Draugiškiausios verslui aplinkos“. Vilnių už darnumą nominavusios Susisiekimo ministras Marius Skuodis palinkėjo, kad kiekvienas Lietuvoje turėtų kuo daugiau galimybių rinktis, kaip judėti, kur gyventi ir kur dirbti. Vilnius, ministro teigimu, tiki, gyvena savo drąšiomis darnumo idėjomis ir brėžia pavyzdį kitiems.

„Draugiškiausios verslui aplinkos“ apdovanojimą, pasak Lietuvos verslo konfederacijos prezidento Andriaus Romanovskio, Vilnius gavo už tai, kad yra ta savivaldybė, kuri sudaro konkurenciją ir skatina visas savivaldybes pasitempti, konkuruoti ir vystytis.

Kultūros ministras Simonas Kairys „Aukštinės krivulės“ apdovanojimą už kultūros puoselėjimą įteikė Palangos miesto savivaldybei. „Šiomet šio apdovanojimo Palanga visų pirma nusipelnė skambiais kultūriniais akcentais pažymėdama Palangos gražinimo Lietuvai šimtmetį. Taip pat nuolatiniu dėmesiu savo kultūros įstaigoms, įvairių sričių menininkams, pastangomis puoselėjant kultūros paveldą“, – sakė ministras.

Ant scenos atsiimti apdovanojimo užlipo ir Ignalinos rajono savivaldybės meras Justas Rasikas. Vidaus reikalų viceministras Arnoldas Abromavičius jam įteikė „Aukštinę krivulę“ už savivaldybės iniciatyvas gerinant bendruomenės saugumą. Sveikinimo kalboje buvo akcentuotas pasienio savivaldybių susidūrimas su dar nematytais iššūkiams, taip pat priimti sprendimai, kurie ypač pagelbėjo valstybei suvaldyti neteisėtą migrantų krizę. Ignalinai teko didžiausias išbandymas. Minėti ir savivaldybės darbai gerinant vietos gyventojų saugumą. Dėkodamas už apdovanojimą meras sakė, kad tai visos savivaldybės administracijos darbuotojų, visų su savivaldybe bendradarbiavusių pasienio, policijos ir kitų tarnybų pareigūnų, organizacijų bendro darbo įvertinimas. „Pirmos trys savaitės mums buvo tikrai labai sunkios, bet dabar esame daug išmokę ir pasiruošę dar didesniems iššūkiams. Dirbome ne tik dėl savo savivaldybės, bet ir dėl Lietuvos, Europos Sąjungos saugumo...“, – kalbėjo meras.

Šiais metais Aplinkos ministerijos apdovanojimas nominacijoje „Už žaliąjį pokytį“ atiteko Birštono savivaldybei. Nominaciją „Pažaboję vėją“ pristačiusi Energetikos ministerija statulėlę įteikė Telšių rajono savivaldybei. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija „Už pagalbos pažeidžiamoms grupėms plėtrą ir bendruomeniškumo stiprinimą“ įvertino Pasvalio rajono savivaldybę. Nominaciją „Už pagalbą Afganistane dirbusiems vertėjams“ įsteigusi Krašto apsaugos ministerija statulėlę apdovanojo Raseinių rajono savivaldybę. Ši savivaldybė buvo apdovanojama ir Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje „Už pastangas ugdant skaitmeninį raštingumą“.

Finansų ministerija „Už finansinio savarankiškumo pavyzdį pandemijos akivaizdoje“ apdovanojo Radviliškio rajono savivaldybę.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija „Už turizmo paslaugų įvairovę ir inovatyvumą“ įvertino Kėdainių rajoną.

Teisingumo ministerija įvertino Vilkaviškio rajono savivaldybę „Už solidarumą atliepiančios valstybės iššūkius krizės akivaizdoje“, „Už švietimo pažangą pandemijos sąlygomis“ Klaipėdos rajono savivaldybę apdovanojo Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Žemės ūkio ministerija „Už vietinės ekologiškos produkcijos vartojimo skatinimą ikimokyklinio ugdymo įstaigose“ įvertino Panevėžio rajono savivaldybę.

LSA prezidentas M. Sinkevičius taip pat įteikė „Aukštinės krivulės“ riterio ženklus už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui. Šiomet apdovanojimus pelnė Natalija Kazlauskienė, Europos Komisijos deleguota Vyriausybės kanceliarijos vyriausioji patarėja ES sanglaudos politikos, investicinės paramos, regioninės plėtros klausimais, Ričardas Juška, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas bei Lazdijų rajono visuomenės veikėja Birutė Vanagienė.

Parengta pagal LSA patarėjos komunikacijai Indrės Vilūnienės ir savivaldybių inf.

Aukštinės krivulės riteriai (iš kairės)

Birutė Vanagienė, Ričardas Juška ir Natalija Kazlauskienė.

